EDITAREA PRODUSULUI VIDEO: DE LA METODA CLASICĂ LA UTILIZAREA INSTRUMENTELOR AI

Andrei VÎRLAN,

masterand, anul II, Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării,
Universitatea de Stat din Moldova

CZU: 654.1:004.8(478) E-mail: j202virlanandrei@gmail.com

Lucrarea își propune să investigheze impactul tehnologiilor de inteligență artificială asupra procesului de editare video în contextul industriei media din Republica Moldova și anume, tranziția de la metodele clasice de editare video la cele bazate pe inteligență artificială, evidențiind atât beneficiile, cât și constrângerile acestei schimbări. Pe lângă aspectele tehnice, sunt examinate implicațiile asupra jurnalismului și comunicării audiovizuale, cu accent pe etică, creativitate și accesibilitate. Scopul este de a înțelege impactul tehnologiilor emergente asupra producției video și de a sublinia oportunitățile oferite de inovație. Studiul științific urmărește găsirea unui echilibru între eficiența tehnologică și valorile esențiale ale producției media [2], arătând cum integrarea AI optimizează procesele și redefinește practicile creative și metodologice.

Ipoteza lucrării pornește de la ideea că inteligența artificială îmbunătățește eficiența și calitatea produselor media, însă generează și provocări legate de creativitate, etică și profesionalism [5]. Scopul cercetării este de a analiza impactul AI în procesul de editare video, punând în balanță beneficiile și dificultățile acestei tranziții tehnologice. Obiectivele principale includ: compararea metodelor clasice și moderne de editare video, evaluarea aplicațiilor AI folosite în media, analiza implicațiilor etice și creative și formularea unor soluții pentru o integrare echilibrată a AI în jurnalism.

Cercetarea prezentată aduce în prim-plan metode calitative și cantitative pentru a analiza tranziția de la editarea video clasică la cea bazată pe inteligență artificială (AI). Au fost aplicate mai multe metode: analiza comparativă a produselor video realizate prin tehnici tradiționale și moderne; studiul de caz privind activitatea unor case de producție din Republica Moldova; chestionare adresate profesioniștilor din domeniu pentru a evalua gradul de integrare a AI; și analiza de conținut, cu accent pe implicațiile etice și creative ale utilizării AI în montajul video. Eșantionul a inclus editori video, freelanceri, creatori de conținut și reprezentanți ai caselor de producție, care folosesc (parțial sau complet) instrumente AI în activitatea lor. Instrumentele folosite în cadrul cercetării au fost: ghiduri de interviu, chestionare structurate, programe de editare video cu funcții AI (Adobe Premiere Pro, CapCut, DaVinci Resolve, Lumen5), precum și platforme digitale de colectare a datelor, precum Google Forms și Excel. Această abordare a permis conturarea unei perspective echilibrate asupra

beneficiilor, provocărilor și gradului de acceptare a AI în domeniul producției video, contribuind totodată la formularea unor recomandări pentru o integrare etică în jurnalismul vizual contemporan.

Sunt analizate teoriile clasice ale montajului (Eisenstein, Kuleshov, Barthes), fundamentele semiotice și narative ale editării video, precum și transformările aduse de digitalizare. Abordăm traiectoriile evolutive de la montajul pe peliculă la sistemele non-lineare și, în final, la aplicațiile bazate pe inteligență artificială. Accentul este pus pe modul în care tehnologia a influențat stilul de lucru al editorilor, deschizând noi posibilități creative, dar și provocări de ordin etic. În aceeași ordine de idei, sunt evidențiate diferențele dintre metodele tradiționale (manuale, analogice, bazate pe intuiție și decizii estetice directe) și metodele moderne asistate de AI (automatizare, analiză semantică, recunoaștere facială etc.).

În cadrul cercetării, s-a pus accent și pe elaborarea unui sondaj de opinie realizat în rândul editorilor video din Republica Moldova. Sunt prezentate date privind gradul de utilizare a AI, percepțiile editorilor asupra eficienței, limitelor și impactului acestor tehnologii asupra practicii jurnalistice. Tot aici sunt identificate modele de bune practici și sunt formulate recomandări pentru integrarea responsabilă a AI în fluxurile media.

Cercetarea realizată în cadrul acestei teze a confirmat ipoteza de lucru: integrarea inteligenței artificiale în procesul de editare video contribuie semnificativ la eficientizarea muncii și la creșterea calității produsului final, însă implică totodată provocări importante legate de creativitate, etică și profesionalism. Rezultatele lucrării au evidențiat diferențe clare între editarea video clasică și cea asistată de AI. În timp ce metodele tradiționale valorizează controlul artistic direct, soluțiile AI aduc eficiență sporită, automatizând sarcinile repetitive și oferind instrumente avansate pentru generarea și organizarea conținutului. Majoritatea profesioniștilor intervievați folosesc deja aplicații AI în activitatea lor, precum CapCut, Adobe Premiere cu Sensei sau Lumen5 [3]. Percepția generală este pozitivă, în special privind rapiditatea procesului de editare și accesibilitatea pentru utilizatorii începători. Totuși, există și preocupări legate de uniformizarea stilului și riscul pierderii creativității umane. Ipoteza cercetării – potrivit căreia AI îmbunătățește eficiența și calitatea montajului, dar generează tensiuni etice și creative – a fost confirmată. Printre aplicațiile practice identificate se numără: automatizarea montajului brut, corecția automată de culoare și sunet, generarea rapidă de drafturi video și folosirea AI pentru subtitrări, voice-over sau efecte speciale. Recomandările propuse includ: formarea continuă a editorilor în utilizarea AI, integrarea educației etice în curricula universitară, reglementarea clară a utilizării AI în media și încurajarea colaborării om-AI prin dezvoltarea de soluții hibride care combină algoritmii cu creativitatea umană.

Lucrarea *Editarea produsului video: de la metoda clasică la utilizarea instrumentelor AI* oferă o contribuție originală în cercetarea media din Republica Moldova, printr-o abordare comparativă și aplicată a tranziției de la montajul tradițional la editarea asistată de inteligență artificială. Noutatea sa rezidă atât în tematica actuală

și interdisciplinară, cât și în punerea în dialog a teoriilor clasice de montaj cu noile tehnologii digitale.

Referințe:

• *În limba română:*

1. CHIRIAC, A. 2019. *Montajul și imaginea video: Suport de curs.* Chișinău: Universitatea de Stat din Moldova. 93 p. ISBN: 978-9975-149-12-9.
2. *Editare video cu inteligență artificială - Clipchamp*. [citat 15.02.2025]. Disponibil: https://clipchamp.com/ro/ai-video-editing-clipchamp/
3. *Modul de Editare Video*. [citat 21.03.2025]. Disponibil: https://www.educlab.eu/wp-content/uploads/2021/07/EDUCLAB_VideoEditingModule_RO.pdf

• *În limba engleză:*

4. BORDWELL, D. 2006. *The Way Hollywood Tells It: Story and Style in Modern Movies*. Berkeley: University of California Press. 274 p. ISBN: 978-0520246225.
5. BROWN, T. 2020. *AI in Post-Production: Transforming Workflows*. Burlington, MA: Focal Press. 256 p. ISBN: 978-0367342616.
6. MANOVICH, L. 2001. *The Language of New Media*. Cambridge, MA: MIT Press. 354 p. ISBN: 978-0262632553. Disponibil: https://mitpress.mit.edu/books/language-new-media
7. KULESHOV, L. 1974. *Kuleshov on Film: Writings of Lev Kuleshov*. Traducere și editare de Ronald Levaco. Berkeley: University of California Press. 226 p. ISBN: 978-0520026599.
8. WILKINS, D. 2020. *High-Resolution Video Editing: Challenges and Opportunities*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing. 220 p. ISBN: 978-1527549999.

Recomandat
***Vitalie GUȚU**, drd., lector universitar*